

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 11-13 жовтня 2018 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2018. – 327 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - к.с.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 02.10.2018 р.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

становлять все менее эффективными и в то же время более дорогостоящими, особенно если речь идет о выходе на зарубежные рынки, где стоимость рекламы становится просто неподъемной.

Литература:

1. Бренды Беларуси / Министерство иностранных дел Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – 2007-2017. – Режим доступа: http://belarusfacts.by/ru/belarus/economy_business/brands_belarus/. – Дата доступа: 12.09.2017.
2. Бренды Беларуси/ Официальный сайт Республики Беларусь Belarus.by [Электронный ресурс]. – 2009-2018. – Режим доступа: <http://www.belarus.by/ru/business/brands-of-belarus>. – Дата доступа: 12.06.2018.
3. Белая Бяроза. Официальный сайт [Электронный ресурс]. – 2018. – Режим доступа: <http://bbyarozha.by/equipment/>. – Дата доступа: 01.07.2018.
4. Соловьева, Л.Л. Брендинг белорусских производителей на внутреннем и внешнем рынках / Л.Л.Соловьева, В.И.Маргунова// Проблемы социально-ориентированного инновационного развития белорусского общества и профсоюзы: Материалы XVIII Межвузовской научно-практической конференции (6 февраля 2014г.). – Гомель: Гомельский филиал Международного университета «МИТСО», 2014. – Ч.1. – С.171-173.

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕДУР ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Кухарук А.А., викладач економічних дисциплін першої категорії,
Коробкіна О.В., викладач-методист економічних дисциплін
Одеський технічний коледж

Останнім часом питанню екологічної безпеки стали приділяти пильну увагу у всьому світі як до виробництва в цілому, так і до продукції, що випускається. Для діяльності підприємств стає природною нормою те, що готова продукція має відповідати міжнародним стандартам, вимогам якості, екологічним нормам. Важливим критерієм є дотримання вимог з утилізації відходів і забруднення навколишнього природного середовища.

Одним із пріоритетних напрямів успішної діяльності підприємств харчового виробництва для забезпечення екологічної безпеки є екологічний менеджмент. Він є важливою складовою загального менеджменту та невід'ємною складовою функціонування підприємства харчової промисловості. Завдання екологічного менеджменту - це звести до мінімуму негативний вплив діяльності підприємства на навколишнє природне середовище.

Екологічний менеджмент базується на наступних принципах:

- 1) зменшення (зменшення споживання води, енергії та інших ресурсів);
- 2) повторне використання (зменшення кількості відходів);
- 3) переробка (купівля та використання товарів та послуг, які мінімізують вплив на навколишнє середовище).

Впровадження процедур екологічного менеджменту відносяться до програм соціальної відповідальності підприємств. Підприємства постійно знаходяться в пошуку джерел основних ресурсів для забезпечення належної якості продукції, що випускається, її безпеки і екологічності. Також підприємці приділяють значну увагу: механізмам підвищення стандартів виробничої діяльності; питань

зниження та управління ризиками для забезпечення безпеки харчових продуктів; процедурам вдосконалення екологічних стандартів. Подібні ініціативи дозволяють підприємству виділитися серед своїх конкурентів, залучити додаткові інвестиції та капіталовкладення, привернути увагу суспільства до своєї діяльності, тим самим, підвищити і привабливість свого товару.

Наприкінці 1996 року було вперше прийнято та опубліковано міжнародний стандарт в області систем екологічного менеджменту (ISO 14000), який називають найбільш значущим з усіх існуючих міжнародних природоохоронних ініціатив. В ISO 14001, ISO 14004 та ISO 14062 основна увага приділена системам екологічного менеджменту. Підприємство отримує наступні переваги від впровадження даних стандартів: зниження витрат на утилізацію відходів, економія споживання енергії та сировини [1], [2].

Відповідно до іншого міжнародного стандарту для харчових підприємств в області виробництва безпечних харчових продуктів - ISO 22000, то він також активно впроваджується в процедури екологічного менеджменту вітчизняними підприємствами харчових виробництв. Даний стандарт призначений для проведення сертифікації систем управління безпекою харчових продуктів організацій, що беруть участь в постачанні, переробці або виготовленні упаковки для харчової продукції, харчових інгредієнтів, обладнання та миючих засобів [3].

Відповідно до цього, поняття «системи екологічного менеджменту» можливо розглядати як результат постійного зростання потреб підприємств у більш системному управлінському підході до питань охорони навколишнього середовища. Сучасні підприємства харчових виробництв все частіше використовують системи екологічної безпеки. Тобто підприємство в систему загального менеджменту впроваджує комплекс природоохоронних заходів, які дозволяють підприємству контролювати рівень своїх викидів і скидів, підвищують ступінь екологічності продукції, що випускається. Формування та використання такої системи робить виробництво економічно вигідним, екологічно безпечним та соціально необхідним.[4].

Екологічна модернізація економіки харчових підприємств – це процес комплексного підходу до прийняття технічних, технологічних, управлінських, правових та інших рішень, що орієнтовані на збереження й поліпшення якості навколишнього природного середовища. Визначено, що можливим і оптимальним шляхом подолання протиріч між економічним зростанням і прийнятним рівнем екологічної безпеки є розробка, створення і впровадження екологічних інновацій, які забезпечують раціональне, більш економічне використання залучених до виробництва природних ресурсів, більш ефективні методи їх відтворення та зменшення шкідливих викидів у навколишнє середовище [5]. В теперішній час вирішення проблем, що пов'язані з охороною навколишнього середовища і раціональним використанням природних ресурсів, не може бути здійснено тільки за рахунок розвитку методів переробки, знешкодження і утилізації відходів – потрібні нові шляхи, які базуватимуться на принципово інноваційних наукових розробках. До однієї з таких інноваційних розробок можливо віднести біотехнології. Розвиток біотехнологій нерідко

розглядають як один з двигунів екологічно-сталого виробництва і створення різноманітних інноваційних продуктів[6].

Також інноваційна біотехнологія надає масу можливостей удосконалення методів переробки сировини в кінцеві продукти: натуральні ароматизатори та барвники; нові технологічні добавки, в тому числі ферменти і емульгатори; заквасочні культури; нові засоби для утилізації відходів; екологічно чисті виробничі процеси; нові засоби для забезпечення збереження безпеки продуктів у процесі виготовлення і навіть пластикову упаковку, яка нищить бактерії. Підводячи підсумки, варто відзначити, що вітчизняні підприємства харчових виробництв активно впроваджують процедури екологічного менеджменту в загальну стратегію і політику свого розвитку. Дані процедури дозволяють підприємствам не тільки покращувати свій імідж і ділову репутацію, а підвищити рівень конкурентоспроможності підприємства і продукції, що випускається і розширювати масштаби своєї діяльності, виходячи на міжнародний ринок.

Література

1. ДСТУ ISO 14001:2015. Система екологічного менеджменту. Вимоги та настанови щодо застосування – Київ, 2016.
2. ДСТУ ISO 14062:2006. Система екологічного менеджменту. Екологічне керування. Враховування екологічних аспектів під час проектування та розроблення продукції – Київ, 2010.
3. ДСТУ ISO 22000:2007. Системи управління безпечністю харчових продуктів – Київ, 2007.
4. Кузьменко О.Б., Андреев В.І. Основи екологічного менеджменту/ Кузьменко О.Б., Андреев В.І. - Миколаїв, 2013.
5. Запольський А.К., Українець А.І. Екологізація харчових виробництв /Запольський А.К., Українець А.І. - Київ, 2005.
6. Мосін А.В. Екологічні аспекти сучасної біотехнології / В.А. Мосін.,2006.

ПОЗИТИВНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ВИРОБНИЦТВІ І ВИКОРИСТАННІ БІОГАЗУ У ПЕРЕРОБНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Коробкіна О.В., викладач-методист економічних дисциплін вищої категорії,
Копайгородська Т.Г., викладач-методист економічних дисциплін вищої категорії,
Одеський технічний коледж

Серед основних видів енергетичних ресурсів, які забезпечують процес виробництва продукції, належать: природний газ, електрична та теплова енергія. Дані таблиці 1 про загальне постачання первинної енергії в Україні за 2007 - 2016 роки свідчать про зниження основних невідновних енергетичних ресурсів, у першу чергу, природного газу (на 12.0%) та сирої нафти (на 7.6%). (Розрахунки проведені за даними Державної служби статистики) [1].

Зростання постачання нафтопродуктів у загальній структурі постачання первинної енергії на 9.0% пов'язано з імпортом даного виду ресурсу, і, як слідство, з «вибуттям» певного валютного ресурсу з країни. За словами Григор'євої А.О.: «Через неможливість виробляти необхідну кількість якісних нафтопродуктів, понад 80% становить їх імпорт, на що спрямовується значна

34.	УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМИ ПЕРЕВАГАМИ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ Дурбалова Н. І., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса	90
35.	СУТНІСТЬ РУРАЛІЗМУ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ Павлов О. І., д.е.н., професор, завідувач кафедри, ОНАХТ, м. Одеса	91
36.	ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ВЫЯВЛЕНИЯ И УПРАВЛЕНИЯ РИСКАМИ ПРЕДПРИЯТИЙ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ О.Г. Винник, старший преподаватель, Н.В. Кирьянчикова, студент Гомельский государственный технический университет им. П.О. Сухого	96
37.	ПОРТФЕЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИБОРУ СТРАТЕГІЇ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ Дьяченко Ю.В., старший викладач, ОНАХТ, м. Одеса	99
38.	АНАЛІЗ СПОЖИВЧИХ ПЕРЕВАГ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АСОРТИМЕНТУ НАБОРУ СУХИХ ПРОДУКТІВ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ Мардар М.Р., д.т.н., професор, Статєва М.С., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса	102
39.	ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ Крупіна С.В., к.е.н., доцент, Яблонська Н.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ	104
40.	СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕФЕКТИВНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ Васьковська К.О., к.е.н., ст. викладач, Стецюк В.М., магістрант, ОНАХТ,	107
41.	РОЗВИТОК АГРОХОЛДІНГІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: ЗДОБУТКИ І ВИКЛИКИ Дідух С.М., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	109
42.	ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИКИ В УКРАЇНІ Відоменко І.О. к.е.н., доцент, Кондратюк Н.С., магістрант, ОНАХТ	111
43.	БРЕНДИНГ БЕЛОРУССКИХ ПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ МОЛОЧНОЙ ПРОДУКЦИИ НА ВНУТРЕННЕМ И ВНЕШНИХ РЫНКАХ Соловьева Л.Л., к.э.н., доцент, Домород А.В. старший преподаватель Гомельский государственный технический университет им. П.О.Сухого	113
44.	ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕДУР ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Кухарук А.А., викладач екон. дисциплін першої категорії, Коробкіна О.В., викладач-методист економічних дисциплін Одеський технічний коледж	116
45.	ПОЗИТИВНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ВИРОБНИЦТВІ І ВИКОРИСТАННІ БІОГАЗУ У ПЕРЕРОБНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ Коробкіна О.В., викладач-методист екон. дисциплін вищої категорії, Копайгородська Т.Г., викладач-методист екон. дисциплін вищої категорії, Одеський технічний коледж	118
46.	РОЗВИТОК ФУНКЦІЇ МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ Проскурніна Н.В., к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та менеджменту ЗЕД Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця	122
47.	АКТУАЛЬНІ МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Голубьонкова О.О., к.е.н., доцент, Чирка В.В., аспірант, ОНАХТ	124
48.	МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ Лобоцька Л.Л., к.т.н., доцент, Орлова О.В., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	126
49.	ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ Свістун Т.В., к.е.н., доцент, Мороз Д.О., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	128